

2. Fidelitas in ministerio est donum Dei singulare; pro eo gratias agit Apostolus Deo *b. l. v. 12*. Nemo per se, suâ prudentia vel consilio fidelis est, sed talis efficitur, quatenus Deus eum fidelem ducit, ad eodq; vocatione, institutione & donis necessariis fidelem facit. Inter hominem & Deum hîc apertum discrimen. Homo ministrum fidelem ducit, non facit; Deus sic ducit ut ipse efficiat.

IV. Vocatione ad ministerium Evangelii.

1. Vocatio ad ministerium est beneficium Christi non vulgare: est enim vocatio ad maximam dignitatem. Ideo Apostolus pro ea gratias agit *b. l. v. 22*. Non quibusvis dignitas illa obtingit, sed quos Christus ad eam eligit. Hæc dignitas debet opponi mundi contemptui.

2. Oportet ministrum certum esse de sua vocatione. Quàm malè fuisset actum cum Paulo, cum adversarii statum priorem traducerent, si certus non fuisset de vocatione ad Apostolatam? *b. l. v. 12*. Qui non est certus, sperare nequit auxilium & defensionem à Deo, aut successum laborum & benedictionem. Non enim cum fructu in ministerio versantur, nisi quos Dominus ipse in eo posuerit. At contrâ certitudinis magna utilitas.

3. Minister legitime vocatus suam vocationem rectè opponit tum æmulis, tum apertis hostibus. Sic Paulus *b. l. v. 12. Gal. 1, 11, 12. & seqq.* Sic Christus ipse *Joh. 8, 42. 10, 36*. Et si totus mundus tibi adversetur, tutò tamen opponis vocationem. Christi enim manus, qui te in ministerio posuit, est potentior mundo universo. Ut autem intrepidè possis opponere, esto legitima. Qui se ingerunt malis artibus, obrepunt ecclesiæ, non possunt ingruente tentatione & pugnâ, dicere cum Apostolo, *qui me constituit in ministerio*. Refutari enim possunt & detegi artes malæ.

4. Ministrum verbi non decet vel ocari vel regnare, sed ministrare, positus enim est non in regno vel ocio, sed in ministerio *b. l. v. 12. confer Luc. 22. 1 Pet. 5, 2*. *Primò*, qui igitur ad munus Ecclesiasticum adspirant, ad labores, quibus multæ curæ & pericula cehærent, ferendos se parent. *Secundò*: Qui jam vocati sunt, ne ægrè ferant labores; in id positi sunt, non ad ocium vocati. *Tertiò*: Omnes humilitati studeant, ne efferant se supra alios, nullum arrogantia signum edant: Ministri sunt non Domini inter quos regnare solet ambitio: ne igitur affectent dominatum. *Quartò*: ne ulla parte muneri suo desint, semper & ubique in omni negotio respiciant in eum, qui constituit eos in ministerio. Ille observat omnes, ille rationem exiget, ille præmium dabit fidelibus, infideles malè mulctabit. Sic ergo ministrent, ne dominium affectent, ne graviter aliquando luant. Hîc multis modis peccatur in papatu & extra eum. In Papatu ministerium verbi ferè mutatum in dominium. Papa enim dominium affectavit pridem & obtinuit in ecclesia, tum in spiritualibus tum in temporalibus. Sed & Episcopi secularem potestatem habent, ut principes sunt hujus mundi. Hoc totum pugnat cum Christi institutione & Apostolorum praxi. Sed & invenias extra papatum, qui dominari malunt quàm ministrare. Illi obliviscuntur vocis Apostolicæ, *qui me in ministerio constituit*. Et quidem gravius peccant, quo dominium ministris abiogatum instaurare satagunt, quàm qui nondum ademptum, sed concessum exercent.

V. De Peccatorum gradibus.

1. Non omnia peccata sunt paria, sed suis gradibus distinguuntur. Inde alii aliis majores sunt peccatores. Utrumque Apostolus ostendit: prius quidem, dum nominat blasphemiam, persecutionem, ignorantiam, incredulitatem. Inde enim patet, quædam peccata committi ex ignorantia, quædam ex certâ scientiâ, & destinata malitia. Imò & blasphemiam & ignorantiam suos habet gradus. *Blasphemiam*: hîc enim Apostolus blasphemiam

tangit, quæ remissa est, proinde remissibilis fuit. At Christus blasphemiam quandam irremissibilem nominat, quæ sc. in Spiritum S. committitur *Math. 12*. Johannes nominat peccatum ad mortem *1 Joh. 5*. Hanc quoque noster Apostolus non obscure innuit. Dum enim docet, se misericordiam consecutum esse, quòd ignorans fecerit, satis declarat, si veritatem ex certa scientia & destinato odio Dei impugnâset, & blasphemâset, non fuisse consecutum misericordiam. Qualis fuit blasphemiam Juliani, qui postquam Christum ex evangelio agnovisset, ad gentilismum relapsus, eum persecutus est, & blasphemavit, in agone clamans, *vicisti Galilæe*, apud Theodoretum *lib. 3. Hist. Eccl. c. 25*. *Ignorantia*; Nam quædam est universalis, seu omnibus hominibus communis: Hæc ad originalem labem pertinet, & in hac vitâ non plenè deponitur. Non enim perfectè hîc cognoscimus, sed ex parte *1 Cor. 13*. Alia particularis. Non loquor de ignorantia rerum scitu non necessariarum, sed necessariarum. Hæc est probabilis, crassa & affectata. *Probabilis*, cum quis quæ sciebat sibi addiscenda esse, etsi vellet discere, non potuit; qualis erat Enoch *Gen. 8*. *Crassa*, cum quis ea, quæ scire meritò debebat, vel omnino nescivit sibi addiscenda, vel discere neglexit. *Affectata* est, cum quis quæ scire debebat, non didicit neglecta occasione cognoscendi, quæ offerebatur. Hæc interdum est ex errore seu perlvatione, doctrinam quam semel didicit, esse veram: sæpe habet conjunctam malitiam & obdurationem, quam nulla sequitur pœnitentia. Veritas enim multis clarè proposita, ut negare nequeant; nolunt tamen agnoscere & profiteri. Ex errore erat ignorantia Pauli itemque Judæorum *Act. 3, 14, 15, 17*. Ex malitia multorum Phariseorum, qui credebant & volebant confiteri *Joh. 12*. Inter hos gradus semper alius alio est gravior, omnes tamen per se damnabiles. *Universalis*; homo enim suâ culpa eam sibi attraxit. *Probabilis*; Remedium enim ejus, quòd Deus eam aliquando missis doctoribus tollit, est opus misericordiæ: Ergo opus justitiæ quòd non tollit. Augustinus inter pœnas peccatorum antecedentium numerat *Epist. 105*. *Crassa* pœnam meretur, quod apparet à sermone Apostoli de Gentibus *Rom. 1. & 2*. Adimit enim eis exculationem. *Affectata* ut cæteris gradibus gravior est, ita gravius punitur *Luc. 12, 47*. Sic patet, peccata distingui gradibus. Quòd peccatores alii aliis sint majores, Apostolus notat, cum ait, *quorum primus ego sum, v. 15*. Hæc graduum consideratio est utilis. *Primò* ut circumspicere agamus in omnibus, ne per ignorantiam vel mandatorum divinorum vel humanorum, quæ nituntur æquitate, peccemus sive factis sive verbis, & aliis offendiculum præbeamus. Ne incedamus ut insipientes, sed ut sapientes *Eph. 5, 15* probantes quæ sit bona perfecta & accepta voluntas Dei *Rom. 12, 2*. *Secundò*, ne prætextu ignorantia nobis blandiamur, & peccata nostra conemur excusare. *Tertiò*, Deum oremus sedulò, ut non tantum gravissima peccata, quæ scientes commisimus, sed etiam ignorantia, & quæ per eam fecimus, nobis condonet. *Quartò*, pro blasphemis, persecutoribus Ecclesiæ ardentè oremus: Multi enim ignoranter faciunt in incredulitate *Joh. 16, 2, 3*. Christus præit *Luc. 23, 34*. *Quintò*, utamur mediis à Deo concessis, ad cognoscendam veritatem, ne hæreamus in ignorantia crassa, vel etiam affectata. *Sextò*. Caveamus diligenter, ne resistamus luci veritatis nobis affulgenti, nec scintillas cognitionis in nobis semel accensas extinguamus opprimamulve *Septimò*. Deum oremus, ille nos præservet à blasphemiam tum remissibili tum irremissibili.

VI. De Peccatorum confessione.

1. Pii gravari non debent peccata sua palàm coram hominibus etiam hostibus confiteri, cum Dei gloria postu-

postulat, &
Paulus b.
2. Inpri
plum, quo
thæus ipse
3. Verè
exaggeran
ipso peccat
4. Con
vocatione
loqui Paul
13. Si qui
maculare
maculat, G
Apostolus
ardore zel
rius infan
estremum
cetera ma
veritionem
conversio
VII. I
Quòd far
plicem ve
quenquar
constat,
stant ipsi.
thæus me
ingam: it
credulitat
Jonas sua
gere, num
VIII.
1. Gra
bundant
grâ ext
imagn
repeccer
David p
2. Deu
undat en
non suffi
cipantur
nor cadit
non eo p
municat
3. Gr
sed & m
cia con
violente
nem,
lum.
quàm e
scienti
ausqu
dico:
Quam
in fest
apud
Domi
consc
ipsum
lum e
clia
& fia
cui
sine v
terru